

ENTREVISTA AMB LA SENYORA JOSEFINA BOSCH

per Pere Homs i Arenas i
Eudald Serra i Arenas

Can Calderó, situada al començament de la Coma Clara, és una de les poques cases pairals que resten en el terme d'Alella que conserven l'antiga i característica fesomia de les nostres masies. Casal grandios, de forma rectangular, amb una torre en un dels angles, es manté igual com en el seu origen, molt antic, doncs la primera notícia que en tenim és de l'any 1339.

Ens hem posat en contacte amb la senyora Josefina Bosch, propietaria de Can Calderó, persona de la més gran cordialitat i amb una sèrie d'aficions i activitats que donen encara més interès a la nostra entrevista. Volem també ressaltar l'amabilitat i senzillesa del seu marit, el senyor Agenjo, i aprofitem l'avinentesa per a felicitar-los a ambdós pel naixement del seu segon nét.

¿ Quan s'establí la casa Calderó a Alella ?

La primera notícia és de l'any 1339, i en l'any 1372 la posseeix Boronat Dauder, que sembla que vivia a Barcelona, vengué el seu Mas el 1559 al cavaller Oller i durant una època es conegué com a Mas Oller. La vídua Oller a finals del segle XVI vengué o cedí el seu Mas, al seu nebot Jeroni Resplans i la casa prenia el nom de Mas Resplans.

El 1655 la pubilla de Jeroni Resplans, Magdalena, s'enmaridà amb En Miquel de Calderó i de Masdovellas, anomenant-se des d'aleshores el mas de Can Calderó. Ell fou qui manà obrar el mas, de nova planta.

¿ Quan i on va néixer ?

Vaig néixer a Barcelona al carrer d'Urgell a l'any 1917, al mateix edifici on el meu avi matern En Josep Damm, emigrant alsacià construï una fabrica de cerveses.

¿ On va estudiar ?

Als sis anys vaig entrar en règim d'internat al col·legi del Nen Jesús (Dames Negres) Als 14 anys, vaig anar a Montpeller (França) obtenint el títol de Professora de Francès.

L'any 1935 vaig anar a Bèlgica a una "Finishing School". Allà ens ensenyaven puericultura, infermera, música, pintura, cuina, i tot allò necessari per a ésser una bona mestressa de casa i educadora.

En l'any 1936 vaig estar a Anglaterra per a aconseguir el títol de Professora d'anglès. Dissortadament va esclatar la guerra, i per motius econòmics em vaig posar a treballar amb el famós poeta i escriptor Roy Campbell, com a institutriu de les seves filles. Al tornar a Barcelona en l'any 1939 vaig fer el Secretariat.

¿ Quins "hobbys" té ?

Tinc el bridge que és un joc molt interessant, que fa treballar el cervell i es força distret.

M'encanta l'òpera, de la que sóc una bona afeccionada.

També m'agrada la cuina, com més complicada i sofisticada millor. Tinc més de cent llibres d'art culinari, i amb freqüència faig algun curset.

La fotografia. Moltes de les meves fotografies, figuren en els llibres tècnics del meu marit, així com molts dibuixos realitzats a la ploma per mi mateixa.

La lectura de llibres d'actualitat.

Abans, l'equitació, vaig practicar-la molt quan estava a Anglaterra i Portugal i inclús a Alella, ja que els Campbell tenien dos cavalls i aquí a casa també en teníem. Però ara ja aquest esport a la meua edat ...

¿ Que representa per a vostè aquesta gran casa pairal ?

Molts records de la meua vida. Les Caramelles quan venien a casa a cantar. L'any del meu prometatge van dedicar-me una cançó molt maca fent al·lusió al mateix.

El meu casament i els de les meves filles, les comunions dels meus fills, el bateig del meu fill Ramon, les festes de Sant Isidre i Sant Anton. Les veremes, i l'entusiasme amb que les feia el meu pare, tractant cada any de millorar-les

Després d'acabar la verema "**El dinar de la brisa**", que es feia amb els diners de la venda de la brisa. En aquesta festa hi assistien tots els treballadors i els hi fèiem un bon àpat, arròs, costelles, botifarra i els clàssics "panellets", (ja que quasi era al voltant de Tots Sants), acompanyats amb els bons vins de casa, Mistela, Vi ranci, i un vi dolç molt fort i que tenia molts anys i grau, el meu pare l'anomenava "**Matusalem**".

En fi, la meua vida sempre ha estat lligada a Can Calderó i al meu poble d'Alella, al que tinc en gran estima i afecte.

¿ Per quin motiu s'erigí una capella sota l'advocació de la Verge de Núria ?

En Miquel de Calderó que fou persona important dintre el Principat; ho palesen els càrrecs civils que li foren encomanats, entre els que destaca el d'Advocat de la Reial Cancilleria de Catalunya, Catedràtic de la Universitat Literària de Barcelona, Oïdor de la Reial Audiència, Advocat Fiscal Patrimonial i Regent de la Reial Cancilleria, era fervent devot de la Mare de Déu de Núria i volgué edificar una capella en honor seu. Per comissió del canonge i Vicari General de Barcelona, En Ramon Sans, fou inaugurada la capella per Fra Oleguer de Montserrat, Ardiaca Major de Tarragona, del Consell de Sa Majestat i són Conseller a Catalunya. Per dit Vicari General li fou concedida, l'onze de juliol de 1682, la llicència per a poder celebrar, en dita capella, la Santa Missa.

Tenim també uns bonics "Goig" compostats expressament per Sor Eulàlia Anzizu, monja franciscana del Reial Monestir de Pedralbes.

¿ Que suposa per a vostè Alella i quin futur li veu ?

Tinc gran estimació per Alella, poble on va néixer el meu pare que també tingué en gran estima, i dels meus avantpassats, entre els quals es compten els Calderó que defensaren la Ciutadella amb en Rafel de Casanova a l'any 1714. Els Bosch, avi i besavi meus, farmacèutics del poble durant més d'un segle. El meu pare va néixer a la farmàcia que aleshores era nostra, i basant-se en formules antigues que havia vist fer al seu pare i avi, quan nosaltres érem petits, ens feia el xarop de la tos, les fregues, i una pomada que a Alella tingué fama, i curava ferides i fins i tot, va curar les cremades d'una noia del poble. Era molt refrescant i la gent venia a casa a buscar-la, el pare deia que era del temps de la guerra dels carlins. A casa, encara conservo molts llibres de farmàcia, química i de ciències naturals dels segles XVII i XVIII.

Ncsaltres sempre hem alabat Alella arreu del món. No fa gaires anys l'Ajuntament va rebre una carta de l'Arxiu i Museu Militar de Madrid, demanant si existia encara la família Calderó, ja que un oncle del meu pare era Coronel Llorejat d'Alabarders, del Rei, i volien una fotografia d'ell, doncs havien d'editar un llibre sobre tots els que havien obtingut la Creu de Sant Ferran... i els hi vaig enviar un retrat d'uniforme per a la seva publicació.

Per altra part, els llibres que ha escrit el meu marit, com que algunes edicions s'han acabat aquí a Can Calderó i porten el nom de la casa pairal i del poble, molts lectors d'aquests llibres, del Brasil, Argentina, Portugal i Mexic, s'han dirigit aquí demanant informació tècnica sobre la carn, el bestiar, l'avicultura, etc. per no saber la nostra adreça de Barcelona.

A les conferències i col.loquis que el meu marit ha fet, com per exemple la del darrer 15 de desembre a la ràdio en el programa "De costa a costa", amb motiu de la medalla d'Argent que l'Acadèmia Veterinària de França l'hi ha concedit pel seu últim llibre "**Inspección de Alimentos**", parla del famós vi d'Alella que és també un aliment.

Haig de dir també, que Alella és mencionada pel meu cunyat Ramon Agenjo, Director Honorari de l'Institut d'Entomologia, del Consell Superior d'Investigacions Científiques, en els seus treballs sobre insectes caçats aquí, ja que des de l'any 1947 varem instal·lar a casa un llum, primer de filament, després de mercuri. L'encenem cada nit. La gent al principi es preguntava que hi feia aquell resplandor a altes hores de la nit, en Jaume (a.c.s.) els responia que era per a caçar papallones i insectes, ja que el germà del meu marit les col·leccionava per a estudiar les plagues agrícoles i forestals. Es per això que avui dia podem presumir de les papallones d'Alella que figuren en el Humbolt Museum de Berlin, en el Naturhistorisches Museum de Viena i en el British Museum (National History) de Londres. Existeix també una papallona descoberta pel meu cunyat com espècie nova que duu per nom **Briotropha alellensis**, en honor del poble d'Alella on ha estat caçada. Encara que sembli una exageració, és ben cert que el cens d'espècies de papallones recollides a Alella, és superior al de qualsevol altre Municipi de Catalunya, inclús el de la pròpia Barcelona que publicà per primera vegada en Miquel Cuní i Martorell, fa més d'un segle, en 1874.

És cert que avui Alella no té l'esplendor ecològic del qual parla Francisco de Zamora a les darreries de 1787 en el seu llibre "Diario del viaje por Cataluña" pag. 54, i que diu "**Es sumamente agradable el trozo de camino que pasa por el termino de Alella, por lo bien cultivado y arbolado que se halla**". Però s'ha conservat bastant bé i encara hi ha moltes vinyes, ametllers i cultius de flors, conservant moltes cases maques com es veu en el magnífic calendari que ha publicat enguany l'Ajuntament. Per això el futur el veig molt clar, com un poble que conserva el seu tipisme, els seus conreus, i per sort les noves edificacions no alteren massa el conjunt del paisatge. Jo crec que el treball de l'Ajuntament aquests darrers anys, ha aturat la degradació urbanística del poble.

Per acabar, donem les més expressives gràcies a la senyora Bosch i al seu marit senyor Agenjo per haver-nos donat en tot moment tot tipus de facilitats i atencions per a poder realitzar aquest interviu

Escut de la
Casa Calderó